

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 619
3300 AP Dordrecht

datum	3 juli 2025
behandeld door	C.D. van Petersen
ons kenmerk	2025-0049211
Telefoonnummer	14 078
Onderwerp	Zienswijze voorlopige Jaarstukken 2024, Ontwerpbegroting 2026 en Voorjaarsbrief 2025

Geacht Dagelijks Bestuur,

De raad van de gemeente Papendrecht heeft in haar vergadering van 3 juli jl. kennisgenomen van de voorlopige jaarstukken 2024, de voorjaarsbrief 2025 en de ontwerpbegroting 2026-2029. Onderstaand geven wij graag onze zienswijze op de stukken.

We lezen in de stukken veel goede ontwikkelingen, ondanks de roerige tijden waarin uw organisatie zich momenteel bevindt. Landelijke ontwikkelingen waar moeilijk op te sturen vallen geven extra uitdagingen in de uitvoering en vragen om creativiteit en lef. En om een lobby naar de landelijke overheid, iets waar uw organisaties op een goede manier gestalte aan geeft.

De ontvangen stukken geven ook dit jaar weer blijk van grote inzet van alle medewerkers in uw organisatie om onze inwoners zo goed mogelijk van dienst te zijn. Aan alle medewerkers waardering en dank voor de inzet.

Jaarrekening 2024

Uw jaarverslag laat zien dat u in 2024 onverminderd heeft ingezet op de dienstverlening vanuit de verschillende wetten in het sociaal domein. Op alle vlakken werkt u aan verbetering van de samenwerking met partners als DUO, UWV en Belastingdienst om onze inwoners op maat te bedienen. Het gebruik van minimaregelingen onder onze inwoners steeg waardoor meer mensen in een kwetsbare financiële situatie worden bereikt. Het aantal afgegeven Wmo-indicaties steeg licht (behalve op het vlak van dagbesteding). Wat in onze gemeente opvalt, is dat de stand op 31 augustus 2024 aanmerkelijk afwijkt van de eindstand van 2024. We verzoeken u in de toekomst dergelijke significante verschillen kort toe te lichten.

U verzoekt een deel van het overschot van het resultaat over 2024 te bestemmen voor de dekking van kosten die gemaakt zijn voor het onafhankelijk onderzoek naar de vermeende misstanden in uw organisatie. Dit onderzoek is noodzakelijk, en daarom zijn het eens met uw voorstel. Wel zijn de kosten fors, en de eventuele noodzakelijke maatregelen zullen ongetwijfeld de kosten verder laten oplopen. We blijven graag op de hoogte van het vervolg.

Voorjaarsbrief 2025

Wij zijn verheugd, dat u meer vergelijkende cijfers (per gemeente) hebt opgenomen. Dit is in lijn met onze eerder afgegeven zienswijzen van de laatste jaren Wij vragen u op dit spoor verder te gaan door deze gemeentespecifieke cijfers door te ontwikkelen in uw P&C-stukken voor komend jaar, zodat ze kunnen fungeren als sturingsinformatie voor onze raad.

De gemeentelijke bijdrage stijgt met ruim 18,3 miljoen, waarvan 13,3 miljoen voor rekening van de gemeenten en 5 miljoen vanuit andere bronnen. Deze stijging komt grotendeels door autonome

factoren, zoals hogere kosten voor huishoudelijke ondersteuning. De grootste stijging is het gevolg van de prijsontwikkeling en het aantal bijstandsuitkeringen. In 2025 gaat u werken volgens een nieuw re-integratieontwerp met profielen die gekoppeld zijn aan een specifieke route. Wij zijn benieuwd naar effecten van deze nieuwe aanpak en zien een rapportage hierop bij de volgende P&C stukken graag tegemoet.

U beschrijft in de Voorjaarsnota de voortgang van de Bestuurlijke Opdracht Toekomstbestendig Sociaal Domein. We waarderen de manier waarop u dit oppakt en blijven graag via de P&C-cyclus nauw betrokken.

De opbrengst van de spoor 1 (*Aanpassingen van de uitvoering en de bedrijfsvoering*, à 3 miljoen euro) is verwerkt. De besparingen onder spoor 2 (*Aanpassingen in het beleidsprogramma*) hangen inderdaad af van de inhoudelijke keuzes van ons als lokale gemeente. U geeft aan hierin een rol te kunnen vervullen op het vlak van coördinatie en advisering. We roepen u op deze rol ook stevig in te vullen, ons te voeden en adviseren vanuit uw expertise en ook op spoor 2 de uitwerking te coördineren omdat keuzes van lokale gemeenten op elkaar inwerken. Voor spoor 3 (*Onderzoeken van kansen voor nadere samenwerking*) is nog onbekend wanneer de concrete resultaten verwacht worden.

We zien uit naar uw toegezegde reflectie op de behaalde resultaten en financiële effecten van de bestuurlijke opdracht, in het tweede deel van dit jaar. Wij vragen u om in dat kader de voortgang op de verwachting ombuigingen ter waarde van circa 21 miljoen euro, goed te monitoren zodat wij via de P&C-cyclus tijdig geïnformeerd kunnen worden over eventueel wijzigingen hierop. In de Voorjaarsbrief stelt u de verwachte opbrengst van de ombuigingen en maatregelen neerwaarts bij. Een nadere duiding op de maatregelen en redenen waarom deze niet leiden tot het verwachte effect, missen wij tot nu toe.

De komende jaren blijven de financiële en operationele slagkracht beïnvloed worden door externe factoren. Er is een groeiende vraag naar sociale voorzieningen en het wordt steeds lastiger om essentiële diensten te borgen. Wij zien in toenemende mate dat u zich inspant om voortdurend actief kansen en risico's te verkennen. Wij vragen u ook voor de langere termijn samen met de regionale gemeenten, waar mogelijk verdere concrete maatregelen voor een veerkrachtige en toekomstbestendige overheid voor te stellen, en om de kosten zoveel mogelijk te beperken. Onder meer door efficiëntere samenwerking met een slimme taakverdeling binnen regiogemeenten.

Begroting 2026-2029

De ontwerpbegroting toont hogere kosten, resulterend in een grotere gemeentelijke bijdrage dan eerder voor 2026 werd voorzien. U schrijft dat dit met name komt door autonome ontwikkelingen en een aantal technische mutaties, bijvoorbeeld als gevolg van de nieuwe aanbesteding huishoudelijke ondersteuning. Wij kunnen ons hierin vinden, maar hebben wel enkele aandachtspunten.

We starten met een hoger aantal bijstandsgerechtigden dan verwacht, aangezien het ambitieuzere uitstroomdoel van 2,5% in 2024 niet is behaald. We zijn het eens met de gevonden oplossing door een risico te benoemen in de risicoparagraaf maar de ambitie wel te handhaven. Die blijft namelijk de stip op de horizon. Positief is verder dat u zich inzet voor kwetsbare bijstandsgerechtigden door samenwerking met lokale leerwerkbedrijven, via participatieplekken en initiatieven zoals Stap-je-fitter. De nieuwe indeling in het re-integratieproces geeft hieraan hopelijk een impuls. Ook kunnen regionale werklodetten hierin een rol spelen. Papendrecht heeft zelf nog geen fysiek loket. We vragen u te onderzoeken of een fysiek loket in Papendrecht wenselijk en mogelijk is.

Op het vlak van de Wmo lezen we dat de invoering van de nieuwe (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage systematiek helaas opnieuw door de landelijke politiek vertraagd is. Verder zet u komende jaren- samen met de gemeenten- in op de beweging hulpverlening 'naar voren' (meer lichtere of collectieve vormen van ondersteuning). Bijvoorbeeld door te onderzoeken van het aanbieden van lichtere vormen van begeleiding vanuit het wijkteam i.p.v. de duurdere maatwerkvoorziening. Die

beweging steunen we. De uitdaging is om de investering aan de voorkant ook goed af te zetten tegen uitkomsten. We roepen u op om, samen met onder meer Sterk Papendrecht, te monitoren en sturen op de effecten van interventies op het aantal Wmo-maatwerkvoorzieningen en bijstandsuitkeringen.

Verder zien we bij de Wmo dat de gemeentelijke kosten voor Individuele Begeleiding in 2025 met 1,7 miljoen euro stijgen. Dit komt voornamelijk door de overgang van een groep inwoners die overkomt vanuit Beschermd Wonen naar de Wmo en daar individuele begeleiding ontvangen, omdat ze niet langer dakloos zijn. Deze overheveling is aangemerkt als kostenneutraal aangezien de verschuiving gefinancierd dient te worden uit het overschot van Beschermd Wonen en Opvang.

Dit is een goede ontwikkeling, maar het financiële effect hiervan op de begroting voor onze gemeente is nog niet geduid. We vragen u samen met de centrumgemeente Beschermd Wonen en Opvang, te komen tot een herverdeling van de middelen om op die manier deze extra kosten bij de Wmo te kunnen opvangen. En dit te vertalen naar de juiste informatie over de klantaantallen en het benodigde budget per gemeente, zodat wij dit kunnen verwerken in onze eigen begroting.

Binnen de opgave Bedrijfsvoering verwacht u de komende jaren aanvullende kosten voor nieuwe huisvesting, waarvoor nog geen budgetinschatting is opgenomen. Tegelijkertijd constateren wij dat er de afgelopen jaren een structureel overschot was binnen Bedrijfsvoering van gemiddeld 1,5 miljoen euro per jaar. Om een reële raming te hanteren, verzoeken wij u de verwachte huisvestingskosten voor de komende jaren inzichtelijk te maken en te berekenen in hoeverre deze uit het structurele overschot binnen Bedrijfsvoering kunnen worden gedekt. Op basis van deze berekening vragen wij u vervolgens de begroting neerwaarts bij te stellen met 1,5 miljoen euro per jaar, verminderd met de doorberekende jaarlijkse huisvestingskosten.

Door toenemende gemeentelijke taken staat de uitvoeringskracht onder druk, zowel bij de gemeenten als bij de GR Sociaal. Samenwerking en innovatie zijn noodzakelijk. Bijvoorbeeld door efficiëntere samenwerking met en taakverdeling binnen regiogemeenten. We waarderen positief dat u uw formatie niet mee laat groeien met de afgesproken opdracht maar juist kijkt naar efficiënter werken. Ga op die koers verder, en blijft u kritisch kijken of de verwachte personele inzet in de komende jaren realistisch is.

Financiële verordening en controleverordening

We nemen kennis van uw voorstellen tot aanpassing van de verordeningen. De mogelijkheid om ook in de najaarsbrief de begroting te kunnen bijstellen waarderen we positief. Afhankelijk van de raadsplanning kan het voorkomen dat de zienswijze niet binnen een termijn van acht weken afgegeven kan worden. We onderzoeken graag verder met u hoe we dit instrument in zulke gevallen flexibel kunnen inzetten.

Vooruitblik

Vanaf 2026 staat onze begroting onder druk, hoewel we op dit moment nog geen grote tekorten voorzien. Wel blijft het ook voor ons zaak, om goed op de financiën te sturen en te voorkomen dat we in komende jaren alsnog in financieel zwaar weer belanden. We blijven daarom samen met u en de regionale gemeenten zoeken naar manieren om de kostenstijgingen zo veel mogelijk de voorkomen. Niet door indirecte lastenverhoging voor inwoners, maar via andere beleidsmatige keuzes en efficiëntere bedrijfsvoering. We hebben van beide kanten te maken met tijdsdruk, en het lijkt onvermijdelijk dat elke P&C-cyclus inclusief zienswijzeproces onder die druk tot stand komt. We beseffen daarbij dat onze zienswijze door u in korte tijd verwerkt moet worden wil het in 2026 nog effect hebben. We kijken daarom graag verder vooruit naar 2027 e.v., als aanzet voor de volgende meerjarenbegroting.

Wij willen als gemeente u vooraf duidelijkere (financiële) kaders meegeven. Daarom laten wij u nu vast weten dat u voorafgaand aan de begrotingscyclus 2027 van ons een kaderbrief gaat ontvangen. Onze ambitie is om deze gezamenlijk met regiogemeenten op te stellen.

Voor nu geven we u verder concreet het volgende mee:

- Verwerk zo snel mogelijk meerjarig, nieuwe financiële en inhoudelijke uitkomsten van de bestuurlijke opdracht, zowel in structurele als in incidentele zin;
- In 2025 formuleerden we een nieuw kader via de Samenlevingsvisie. We gaan graag in gesprek hoe we uw inzet kunnen afstemmen op de geformuleerde doelen
- Stem uitgangspunten meerjarenbegroting preciezer af op lokale ontwikkelingen, pilots en projecten;
- Zorg voor helder inzicht in beleidskeuzes en sturingsmogelijkheden voor gemeenten. En informeer de raad eerder over de verwachte ontwikkelingen en uitgangspunten.
- Kijk naar verbetering van en besparing op gezamenlijke inkoop met andere partijen. En kansen voor digitalisering en efficiëntere werkwijzen.
- Draag zorg voor een robuuste maar ook flexibele bedrijfsvoering.
- Maak gebruik van nieuwe financieringsbronnen en investeer preventief.
- Stimuleer innovatie en denk voorbij gemeentelijke grenzen.

Wij vragen u om de opties te onderzoeken en om uw bijdrage concreet te maken. Dit moet leiden tot goed onderbouwde keuzes, zodat de gemeenteraad en het Algemeen Bestuur verantwoordelijke beslissingen kunnen nemen voor de lange termijn. Samen spelen we hierin een belangrijke rol.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de griffier,



M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,



M.J.M. van Driel